

Качура Антон Валерійович,

магістр

*Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»;*

Кравченко Дмитро Андрійович,

магістр

*Вищого навчального закладу Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»;*

Педченко Наталія Сергіївна,

доктор економічних наук,

професор кафедри фінансів та банківської справи

Вищого навчального закладу Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

ОСНОВНІ ЗАСАДИ ОЦІНКИ

ФІНАНСОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ НОРМАТИВНИХ ЗНАЧЕНЬ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ

Сучасні технології, за умови використання яких підприємство зможе досліджувати власний фінансовий стан, оцінювати переваги та недоліки в управлінні конкурентоспроможністю, обґрунтовувати сценарії розвитку на майбутнє, повинні бути спрямовані на оперативність в часі та на нормативність у значенні. Це вимагає вибір інструментарію дослідження фінансової конкурентоспроможності підприємства, результати використання якого забезпечать динамізм у розвитку конкурентних переваг та оперативність при нівелюванні впливу недоліків.

Дослідженню методологічних, методичних та прикладних аспектів конкурентоспроможності присвятили свої роботи М. Портер, І. Ансофф, Г.Л. Багієва, Т.О. Загорна, І.З. Должанський, О.М. Ястремська, Р.А. Фатхутдінов, О.Є. Гудзь, її фінансовим проймам - О. Сташук, П.А. Стецюк, Н.С. Педченко та інші [2; 3; 4]. Віддаючи належне існуючим науковим здобуткам вчених, уточнимо науковий підхід до оцінки фінансової конкурентоспроможності підприємства на основі нормативних значень фінансових показників.

Як стверджує П.А. Стецюк, фінансова конкурентоспроможність підприємства - це його переваги на фінансових ринках і їх реалізація у кращих умовах доступу до зовнішніх джерел фінансування [4]. Такої ж думки дотримується і Н.С. Педченко, розуміючи під фінансовою конкурентоспроможністю можливість виживання підприємства в умовах постійної конкурентної боротьби завдяки наявності значного внутрішнього фінансового потенціалу підприємства, достатності фінансових ресурсів, доступності позикових ресурсів, спроможності забезпечення високорентабельної

діяльності та розширеного відтворення в умовах ринкової трансформації [2, с. 19]. Як комплексну характеристику підприємства, що відтворює його фінансові переваги у самофінансуванні й розширеному відтворенні, що призводить до отримання високих фінансових результатів та розвитку, й формує умови адаптації в динамічних умовах зовнішнього й внутрішнього середовища пропонує розглядати фінансову конкурентоспроможність О.Стащук [3, с. 99].

У науковій літературі доведено, що цілеспрямоване формування фінансової архітекτονіки конкурентоспроможності підпорядковане оптимізації руху грошових потоків та своєчасному оперативному забезпеченню фінансовими ресурсами виробничої та інвестиційної діяльності підприємства [4]. Тому до основних напрямів оцінки фінансової конкурентоспроможності підприємства, у монографії Н.С. Педченко, пропонується віднести склад та структуру капіталу підприємства, ефективність його авансування в необоротні активи та оборотний капітал, обсяги грошових надходжень та видатків, фінансові результати господарювання, рентабельність фінансово-господарської діяльності, фінансове становище та платоспроможність підприємства [2, с. 20].

Таким чином, дослідивши сутність фінансової конкурентоспроможності відмітимо тотожність у наукових підходах до її визначення. Такими спільними рисами є наявність внутрішнього фінансового потенціалу, його склад та структура; достатність фінансових результатів; доступність до зовнішніх джерел фінансування; відтвореність фінансових переваг у самофінансуванні й розширеному відтворенні. Тому пропонуємо виділити фінансові показники та наявність їх нормативного значення [1], що будуть покладені в основу оцінки фінансової конкурентоспроможності, зокрема, щодо критерію:

- наявність внутрішнього фінансового потенціалу, його склад та структуру пропонуємо дослідити за допомогою коефіцієнтів загальної, швидкої та абсолютної ліквідності;

- достатність фінансових результатів пропонуємо дослідити за допомогою рентабельності власних та позикових ресурсів, фондівіддачі, оборотності коштів у розрахунках, оборотних коштів, періоду окупності власного капіталу;

- доступність до зовнішніх джерел фінансування пропонуємо дослідити за допомогою коефіцієнтів фінансової незалежності, співвідношення власних і залучених ресурсів, ефективності використання фінансових ресурсів;

- відтвореність фінансових переваг у самофінансуванні й розширеному відтворенні пропонуємо дослідити за допомогою коефіцієнтів ділової активності, коефіцієнт стійкості економічного зростання.

Виділення таких фінансових показників обґрунтоване, в першу чергу, наведеними критеріями та показниками оцінки фінансової конкурентоспроможності підприємства, наявністю відповідних нормативних для кожного з

них та можливістю ідентифікації порогових значень для кожного із запропонованих показників. Це сприятиме проведенню оперативного експрес-аналізу фінансової конкурентоспроможності для рейтингування підприємств за рівнем її забезпечення, встановленню відповідності пороговому значенню кожного показника, визначенню відхилення від нормативного значення та на його основі моделюванню оптимістичного сценарію розвитку.

Література:

1. Аналіз фінансової стійкості та оцінка ділової активності підприємства [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://intranet.tdmu.edu.ua/data/kafedra/internal/pharma_3/classes_stud
2. Педченко Н.С. Моніторинг фінансової конкурентоспроможності підприємств: Монографія. - Полтава: РВВ ПУСКУ, 2007. - 103 с.
3. Стащук О. Інтегральне оцінювання рівня фінансової конкурентоспроможності підприємства: теоретичний та практичний аспекти / О. Стащук // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. - 2016. - №3. - С. 98-103.
4. Стецюк П.А. Фінансова архітектура забезпечення конкурентоспроможності підприємства [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.khntusg.com.ua/>

Островська Наталія Степанівна,

докторант,

Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана

БАНКІВСЬКІ РИЗИКИ І МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ НИМИ

Банківська система України сьогодні - це складний механізм, який потребує не тільки вдосконалення, але й повного перезавантаження. Якщо сьогодні вимагає таких рішучих кроків, то практики та науковці мали б об'єднати зусилля та зробити такий крок. Неминучим буде зневіра до банківської системи та ліквідація частини банків, якщо буде зволікання та нехтування ситуацією.

Зміни сучасного ринкового середовища призводять до посилення конкурентної боротьби на внутрішніх ринках, в першу чергу, зумовлюють виникнення нових та розвитку існуючих факторів, які впливають на організацію та управління банком. Ці фактори спонукають вирішувати проблеми підвищення ефективності управління банківськими ризиками.

Ризик вимірюється ймовірністю того, що очікувана подія не відбудеться і це призведе до небажаних наслідків. У банківській справі, як і в інших видах бізнесу, ризик пов'язується, насамперед, з фінансовими втратами, що виникають